

Een uitgebalanceerd winkelapparaat is een delicate evenwichtsoefening

De detailhandel vervult een belangrijke rol in het functioneren van een stad of gemeente. Dit heeft niet alleen te maken met de voorzieningsfunctie ten aanzien van de eigen inwoners, maar ook met de tewerkstelling die hiermee gepaard gaat én de uitstraling van de gemeente ten opzichte van de omliggende gemeenten en/of bezoekers. Het belang en de kenmerken van zowel de aanbodzijde als de vraagzijde van de detailhandel in West-Vlaanderen worden uitvoerig belicht in het eerste artikel van voorliggend themanummer.

Ook de West-Vlaamse detailhandel ontsnapt niet aan structurele evoluties zoals de toegenomen automobiliteit, schaalvergroting van de handelszaken, vestiging langs invalswegen, ... Het zoeken naar een uitgebalanceerd winkelapparaat blijft een moeilijke evenwichtsoefening tussen alle facetten van vraag en aanbod, waarbij moet worden rekening gehouden met een hele reeks factoren, zoals winkelaanbod, bereikbaarheid, inrichting van het openbaar domein, beeldkwaliteit, veiligheid, promotie, ... Deze strategische oefening wordt bijgevolg idealiter multidisciplinair benaderd en onderbouwd met een gedegen uitgewerkt commercieel-strategisch plan. Dergelijk plan zal ook een versterkend beleidsinstrument zijn bij het beheren van een centrum van een stad of gemeente. Hiertoe beschikken de gemeenten over diverse beleidsinstrumenten. Sinds de inwerkingtreding van de Ikea-wet op 1 maart 2005 krijgen de gemeenten daarenboven nog meer bevoegdheden

in de vergunningsprocedure voor nieuwe handelsvestigingen. Deze Ikea-wet wordt verder in dit nummer behandeld. Hierbij wordt, naast de nodige duiding bij de nieuwe procedure, ook aandacht besteed aan de manier waarop een gemeente deze wet als een instrument kan gebruiken in haar lokaal beleid inzake detailhandel.

Grote beslissingsbevoegdheden omtrent nieuwe handelsvestigingen benadrukken dus nog meer de noodzaak tot het beschikken over de nodige beleidsplannen die als toetsingskader kunnen worden gebruikt bij nieuwe vestigingsdossiers. Deze toetsingskaders, zoals onder meer het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, andere ruimtelijke instru-

menten en een commercieel-strategisch plan, worden uitvoering belicht in het artikel omtrent het **belang van de kleinhandel voor de binnenstad**. Het spreekt voor zich dat het spanningsveld tussen de binnenstad en perifere commerciële inplantingen in dit verband belangrijk is. Dit spanningsveld ombuigen tot een complementaire interactie blijft een continue uitdaging voor het beleid teneinde geen leegzuigeffect te creëren ten nadele van de binnenstad. Zoals de auteur van dit artikel het stelt: 'Winkels kunnen zonder een binnenstad, maar een binnenstad kan niet zonder winkels'.

In dit verband is het ook duidelijk dat bestaande **leegstand en verwaarlozing van panden moeten worden bestreden**. Iedere gemeente of stad heeft in meer of mindere mate te maken met deze uitdagingen. Een voorbeeld van een op maat uitgewerkte methodiek voor de gemeente De Panne wordt belicht in een laatste artikel. Ook wordt hierbij aandacht besteed aan de eerste resultaten als gevolg van de door de gemeente genomen beleidsmaatregelen. Een beleidsplan mag immers geen dode letter blijven, maar de voorgestelde maatregelen moeten effectief worden uitgewerkt en vervolgens worden geëvalueerd naar efficiëntie en effectiviteit. ■

Hans Desmyttere
Afdelingshoofd sociaal-economisch beleid
WES